

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

2. In quibus differat sacerdos Euangelicus ab alijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

creatus, sorte electus est, vt habetur, Actor. i.

Secundò, quia in sortem Domini vocatus est.

Dicitur etiã Presbyter, id est, Senior; ob iudicij maturitatẽ, quã ad id muneris necessaria est, & ob reuerentiam, quã eis debetur; sacerdos enim Domini magno ab omnibus honore afficiendus est, sicut tempore nascentis Ecclesiãe habitus fuit. Sunt igitur nomina hæc, non naturã, sed officij, & dignitatis.

In quibus differat Sacerdos Euangelicus ab alijs.

CAPVT II.

Sacerdotes habuit Dominus in omni statu, & tẽpore, tam naturã, quã legis, & gratiã: tamen sacerdotes gratiã, siue Euãgelij, perfectiores multò alijs omnibus sunt; quorum perfectio ex his, in quibus ab illis differunt, manifestatur.

Differunt ergo primò, ex parte causã efficientis. Sacerdotes enim in lege naturã creabantur potestate humana; vt enim Respublica habebat potestatem creandi, hos Iudices, illos Duces, istos alterius muneris, sic etiam habuit potestatem sacerdotes creandi. Adueniente autem lege, Dominus abstulit hanc potestatem cuidam Populo, quem in suum peculiarem recepit, scilicet Iudæorum, cui ipsemet Deus sacerdotes instituit, præcipiens, vt inter duodecim tribus, ex vna sola, scilicet Leuitica, sacerdotes assumerentur. Sicque in hac tribu residebat ista potestas, quã diuina erat. Hi sacerdotes adhuc non ex quauis familia huius tribus, sed tantum ex familia Aaron: ex reliquis vero familijs Leuiticis reliqui templi ministri assumebãtur: filij autem sacerdotum eo ipso, quo filij sacerdotum erant, ius ad sacerdotium habebant; nõ tamen vsum, nisi post consecrationem, quã fiebat per olei asperisionem, non vnctionem; vnctio enim erat Summi sacerdotis. Potestas ergo, seu auctoritas creandi sacerdotes, fuit per modum generationis deriuata ab Aaron, quem creauit sacerdotem Moyses auctoritate diuina. At auctoritas creandi Euangelicos sacerdotes, diuina est, non vteunque, sed deriuata à Christo Domino in Apostolos; & per hos in Episcopos, qui non per generationem, sed per diuinam consecrationẽ, ex quauis familia Christiana, hominem possunt in sacerdotem eligere.

Differunt secundò, ex parte ipsi⁹ institutionis; non. n. in naturã statu, aut legis p institutionẽ, sacerdos sanctificabatur, nec

nec recipiebat gratiam ex vi ipsius institutionis: at verò Euangelicus sacerdos, gratiam recipit per ipsam institutionem, quæ vnū est ex septem Sacramētis, gratiam ex opere operato conferentibus. Non solum autem gratiam recipit, sed signum quoddam spirituale, quo insignitur interius, character dictū, quod quidem est & signum, & potestas mirabilis, vt dicemus post, eoque caractere carebant illi sacerdotes.

Differunt tertio in potestate cōficiendi corpus, & sanguinē Christi; possunt enim Euangelici sacerdotes vinum in Christi sanguinem, panem in corpus cōuertere, quam potestatem nullus sacerdos aliū habuit; in quo vincit nostrum sacerdotium illud Aaronis, & Melchisedech supramodum.

Differunt quarto in sacrificio, quod offertur. Illi panem, & vinum, aut animalia Deo offerebant: at noster sacerdos Christum Dōminum, Dei filium, sub speciebus panis, & vini, æterno patri offert, quo nihil potest esse acceptius, nihil dignius. Quod sacrificium prophetauit Dauid Psal. 49. Numquid manducabo carnes taurorum, aut sanguinem hircorum potabor? Sacrificium laudis honorificabit me, & illic iter, quo ostendit illi salutare Dei.

Differunt quinto in potestate mirabili absoluendi à peccatis. Nullus alius sacerdos ad hanc ascendit dignitatem, vt scilicet vnū veniale peccatū possit dimittere: immò Iudæi, hoc vt soli Deo cōueniens, Christo opponebant, quod peccata dimitteret, & vera dicebant; Christus enim homo erat, & Deus: quia Deus erat, peccata dimittebat; vnde ante eius aduentum, nulli est concessa tanta potestas, donec Deus homo fieret: ac per hoc natura humana ita sublimis remansit, vt potestatem acciperet, quam nullus ante sortitus erat; quod cognoscentes Sacerdotum principes, Iudæ penitenti, & peccatum confitenti non dimiserunt, sed dixerunt: Tu videris, quasi se potestate dimittendi peccata carere ostendentes.

Differunt etiam sexto ratione status, illi quippe coniugati erant, vxoresque ducebant etiam post sacerdotium; at Euangelicus sacerdos in statu continentia est, qui perfectior est, quam coniugatorum status. Hoc autem non absque causa rationabilissima factum est.

Primò quidem, ad denotandam sacerdotij huius excellentiam: vt enim longè superat omnia officia, & munera ciuilia, ita debuit ad statum hominum perfectum reduci, qualis est continentium.

Secundo,

Secundò, ad exprimendam puritatem, & munditiam sacrificij in hoc Sacerdotio oblati: vt enim est Angelorum, ac Beatorum cibus, ita per manus puras, & angelicas tractari debuit.

Tertiò, ad ostensionem obseruantie erga hoc munus; debet enim totus homo vacare officio huic, nec alienis implicari negotijs, quia magna sunt, quæ tractat.

Quartò, ad similitudinem inducendam cum capite. Fuit enim primus Sacerdos Christus Dominus continens. Debuerunt ergo tali Sacerdotio fungentes ipsum imitari. Multæ etiam aliæ sunt causæ, quas libens prætermitto.

De gemina eius Sacerdotis potestate: & de duplici clauæ.

CAPVT III.

DVplex in Sacerdote est potestas; & potestas ordinis, & potestas iurisdictionis.

Potestas ordinis est, potestas cõficiendi Christi corpus, & conferendi etiam Sacramenta.

Potestas verò iurisdictionis, est potestas excommunicandi, absoluedi ab excommunicatione, dispensandi, conferendi indulgentias, leges ecclesiasticas condendi, &c. Quæ quidem potestas respicit duplex Christi corpus. Est enim corpus Domini verum: est etiam mysticum, quod est fidelium congregatio. Prior potestas ordinatur ad verum Christi corpus: nam est transubstantiandi panem in Christi verum corpus: posterior potestas est, ad corpus mysticum, scilicet in ordinatione, regimen, & vtilitatem fidelium.

Est autem differentia inter vtramque potestatem. Ordinis enim potestas in omni est Sacerdote, nec ab eo auferri potest. Tamen iurisdictionis potestas, est tantum in primo Sacerdote, in alijs autem, prout a summo delegati.

Vnde fit, vt potestas iurisdictionis, sit duplex, & ordinaria, & delegata.

Ordinaria est in eo, cui ex suo officio incumbit: vt, excommunicatio est ordinaria Episcopi, indulgentia, & dispensatio Papæ.

Delegata est, cui non ex officio, sed ex commissione superioris competit; vt, si Pontifex concedat Episcopo potestatem dispensandi in voto, vel alia, quæ sunt illius propria. Plena